

Sygn. akt IV KKN 106/97

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2001 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Przemysław Kalinowski

Sędziowie: SSN - Jacek Sobczak

SSN - Ewa Strużyna (spraw.)

Protokolant: Wanda Ciszewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Aleksandra Herzoga

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2001 r.

sprawy **M. S.**

skazanego za popełnienie przestępstwa określonego w art. 158 § 1 w zb. z art. 156 § 1 w zw. z art. 10 § 2 kk z 1969 r.

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Wojewódzkiego w K.

z dnia 22 października 1996 r., sygn. IV Ka [...]

utrzymującego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 17 czerwca 1996 r., sygn. II K [...]

- I. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**
- II. orzeka zwrot uiszczonej przez M. S. opłaty od kasacji w kwocie 300, złotych.**

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w K., orzekając – zgodnie z zarządzeniem Prezesa wydanym na podstawie art. 19 §1 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1996 r.) - w składzie jednego sędziego, wyrokiem z dnia 17 czerwca 1996 r. (sygn. akt II K [...]) skazał M. S. za popełnienie przestępstwa określonego w art. 158 §1 w zb. z art. 156 §1 w zw. z art. 10 §2 k.k. z 1969 r.

Sąd Wojewódzki w K., orzekając również w składzie jednego sędziego, na podstawie zarządzenia Prezesa wydanego w oparciu o przepis art. 429 §1 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1996 r.), po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, wyrokiem z dnia 22 października 1996 r. (sygn. akt IV Ka [...]) utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego. Podnosząc zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, a mianowicie

1. art. 4 §1 i art. 10 §2 k.p.k. z 1969 r. przez błędne przyjęcie, że czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona określone w dwóch przepisach ustawy, to jest w art. 158 §1 i w art. 156 §1 k.k. z 1969 r. – przy jednoczesnym stwierdzeniu, że nie można ustalić czy obrażenia ciała jakich doznał pokrzywdzony nastąpiły w trakcie pobicia go na parkiecie czy też w łazience,

2. art. 337 k.p.k. z 1969 r. przez nie odczytanie protokołów zeznań świadków T. M., Z. H., R. P., R. U. i T. O., złożonych w czasie postępowania przygotowawczego, pomimo złożenia zeznań częściowo odmiennych przed Sądem,
3. art. 357 k.p.k. z 1969 r. przez oparcie się przy wyrokowaniu na treści zeznań świadka U. złożonych w postępowaniu przygotowawczym, mimo nie ujawnienia w toku rozprawy protokołu zeznań tego świadka,
4. art. 406 §2 k.p.k. z 1969 r. przez nie ustosunkowanie się Sądu Wojewódzkiego w treści uzasadnienia wyroku do wszystkich zarzutów apelacji a zwłaszcza zawartych w pkt. I. 2-3 i pkt. II.1-3 zarzutów apelacji obrońcy (brak wskazania motywów dlaczego zarzuty te Sąd odwoławczy uznał za niezasadne),

obrońca skazanego wniósł:

o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W świetle analizy akt sprawy nie ulega wątpliwości, że z uwagi na stwierdzoną bezwzględną przyczynę odwoławczą konieczne jest ograniczenie rozpoznania sprawy w postępowaniu kasacyjnym (art. 518 w zw. z art. 436 k.p.k.). Zaskarżony wyrok został bowiem wydany przez sąd nienależycie obsadzony (w ujęciu art. 388 pkt.2 k.p.k. z 1969 r.), co uzasadnia – w myśl art. 536 k.p.k. rozpoznanie kasacji poza granicami zaskarżenia zakreślonymi w skardze kasacyjnej.

Znowelizowany, ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o zmianie kodeksu postępowania karnego... (Dz. U. Nr 89, poz. 443), przepis art. 429 k.p.k. z 1969 r., przewidujący możliwość rozpoznania sprawy - na zarządzenie prezesa

sądu wojewódzkiego - w składzie jednego sędziego, jeżeli była rozpoznawana w pierwszej instancji „w takim składzie”, mógł wprawdzie nasuwać wątpliwości dotyczące wzajemnego stosunku regulacji prawnej wprowadzonej do treści cyt. przepisu do regulacji zawartej w art. 20 §1 k.p.k. z 1969 r. Ale obowiązkiem Sądu Wojewódzkiego, rozpoznającego przedmiotową sprawę w postępowaniu odwoławczym, było dokonanie wykładni stosowanych przepisów procedury karnej i dostrzeżenie faktu, że znowelizowany przepis art. 429 k.p.k. z 1969 r. zamieszczony w rozdziale 43 regulującym postępowanie uproszczone, może mieć zastosowanie tylko w tym postępowaniu szczególnym. Powyższa regulacja, mająca charakter *lex specialis* wyłączała zatem dopuszczalność stosowania w omawianym postępowaniu szczególnym (postępowaniu uproszczonym) - na podstawie art. 418 k.p.k. z 1969 r. – przepisów o postępowaniu zwyczajnym. Wyjątek od reguły dotyczącej składu sądu odwoławczego, zawartej w art. 20 §1 k.p.k. z 1969 r., zamieszczony w rozdziale regulującym postępowanie uproszczone, nie mógł więc być interpretowany rozszerzająco i stosowany w postępowaniu zwyczajnym (a nie ulega wątpliwości, że przedmiotowa sprawa rozpoznana została przez Sąd I instancji, w oparciu o nową regulację wprowadzoną do art. 19 §1 k.p.k. z 1969 r., właśnie w postępowaniu zwyczajnym).

Należy zatem stwierdzić, że przewidziane w art. 429 zd. trzecie k.p.k. z 1969 r. uprawnienie prezesa sądu wojewódzkiego do zarządzenia rozpoznania w postępowaniu odwoławczym sprawy w składzie jednego sędziego odnosiło się do spraw rozpoznawanych w pierwszej instancji „w takim składzie” (tzn. w składzie jednego sędziego), ale wyłącznie w postępowaniu uproszczonym.

Powyższy wniosek uwzględnia zresztą stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w tym przedmiocie, wraz ze szczegółową argumentacją, m.in. w uchwale z dnia 17 kwietnia 1997 r. (OSNKW 1997/5-6/43) a także w wyroku z

dnia 20 stycznia 1998 r. w sprawie o sygn. III KKN 51/97 (Prok. i Pr. 1998/6/15).

W tym miejscu uzasadnione jest także stwierdzenie, że przez sąd „nienależycie obsadzony” w ujęciu art. 388 pkt. 2 k.p.k. z 1969 r. należy rozumieć każdą obsadę sądu niezgodną z przepisem prawa karnego procesowego regulującym skład sądu.

Stwierdzenie uchybienia uznanego przez ustawę za bezwzględną przyczynę odwoławczą nakłada na Sąd Najwyższy obowiązek uchylenia orzeczenia bez prawa badania związku przyczynowego pomiędzy uchybieniem a treścią orzeczenia (por. art. 388 zd. pierwsze k.p.k. z 1969 r.).

Mając powyższe na uwadze i orzekając na podstawie art. 536 i art. 537 §2 k.p.k. Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, rozstrzygając ponadto – na podstawie art. 527 §4 k.p.k. - o zwrocie uiszczonej opłaty od kasacji.

Przewodniczący SSN: (Przemysław Kalinowski)

Sędziowie SN: (Jacek Sobczak)

(Ewa Strużyna)

aw
f/jw